

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Кафедра «Бізнес-консалтингу та міжнародного туризму»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки та
бізнесу, к.е.н., доцент

«23» березня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія економіки та економічної думки»

для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
факультет економіки та бізнесу

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія економіки та економічної думки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент». – Мелітополь, ТДАТУ - 14с.

Розробник: д.е.н., доцент Кальченко С.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

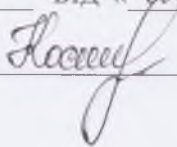
Протокол № 1 від «23» серпня 2019 року

Декан факультету економіки та бізнесу

к.е.н., доцент С.В.Карман

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Протокол № 1 від «15» 09 2019 року

Голова, доц. А.А. Костякова

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність: <i>073 «Менеджмент»</i>	Курс	Семестр
Змістових модулів - 2		1	2-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 4 год. самостійна робота студента – 3 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	14 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	56 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	50 год.
		Форма контролю: екзамен	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни «Історія економіки та економічної думки» є підготовка фахівців в галузі розвитку господарств та економічної думки країн європейської цивілізації для розуміння генезису та закономірностей функціонування економічних систем.

Згідно з поставленою метою основним завданням дисципліни є формування системи знань, вмінь та уявлень згідно з предметом дисципліни

Завданням дисципліни є формування на методологічних засадах цивілізаційної теорії розвитку суспільного виробництва – продуктивних сил і економічних відносин певний тип економічного мислення, економічну психологію та світогляд студентів, забезпечити засвоєння ними знань та методів цивілізаційного, синергетичного та діалектичного аналізу економічного життя суспільства

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- методи історичних досліджень;
- загальні тенденції, закономірності, характерні риси господарського розвитку країн європейської цивілізації;
- генезу становлення, розвиток і занепад різних економічних систем;
- господарський розвиток, особливості, специфіку економічного життя України;
- основні етапи і напрямки розвитку економічних вчень;
- передумови та закономірності еволюції світової економічної думки;
- економічні концепції головних шкіл і напрямків економічної думки;
- досягнення видатних вчених-економістів;

вміти:

- використовувати сучасні методи кількісного і якісного аналізу;
- концептуально моделювати економічні процеси;
- сприяти успішному будівництву національної ринкової економіки України;
- аналізувати доробки головних економічних шкіл і напрямків;
- систематизувати економічні погляди в межах однієї економічної течії, школи, напрямку;

Відносити певні економічні погляди до відповідної економічної течії, школи, напрямку.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. «Розвиток економіки в доісторичні, античні, середньовікові часи та в період становлення національних держав»

ТЕМА 1. Предмет та метод дисципліни «Сучасні економічні теорії» [2, с. 11...59; 5, с. 9...56] Предмет, метод і мета вивчення курсу. Головні підходи до періодизації історії розвитку світової економіки. Моделі розвитку наукового знання

ТЕМА 2. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій [4, с.201...224; 5, с. 563...643]

Основні етапи господарської еволюції первісного суспільства. Розклад первісно-суспільного ладу.

ТЕМА 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій [2, с. 224...239; 3, с. 144...183;] Характерні риси та відмінності східного рабства від античного. Східне рабство: розвиток економіки Стародавнього Єгипту, економічний розвиток держав Межиріччя, Стародавня Індія, Стародавній Китай. Античне рабство: Стародавня Греція. Стародавній Рим.

ТЕМА 4. Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (V – XV ст.) [2, с. 11...59; 4, с. 9...56] Головні риси феодального господарства. Загальна характеристика господарського розвитку. Розвиток феодального землеволодіння та його форм в Україні. Особливості економічного розвитку Англії. Особливості економічного розвитку Франції. Особливості економічного розвитку Німеччини. Зміна головних підходів в економічній думці середньовіччя. “Салічна правда”, “Капітулярій про вілли” – твори раннього середньовіччя. Фома Аквінський – представник класичного середньовіччя.

ТЕМА 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.) [4, с.201...224; 5, с. 143...175] Передумови Великих географічних відкриттів. Економічні наслідки Великих географічних відкриттів. Критика гендлярського феодалізму та обґрунтування буржуазного підприємництва в працях Еразма Роттердамського, Мартіна Лютера і Жана Кальвіна. Меркантилізм.

ТЕМА 6. Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.) [12, с. 11...59; 16, с. 9...56] Особливості процесу первісного нагромадження капіталу. Первісне нагромадження капіталу в Англії. Первісне нагромадження капіталу у Франції. Передумови і умови становлення ринкової економіки в країнах Західної Європи. Становлення та розвиток мануфактурного виробництва. Економічні програми буржуазних революцій: Англія, Голландія. США. Формування засад класичної політичної економії: економічні погляди Уїльяма Петті (Англія), економічні погляди П'єра Буагільбера (Франція).

ТЕМА 7. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.) [4, с.201...224; 5, с. 563...643] Промисловий перевороту в Англії. Особливості промислового перевороту: Франція, Німеччина, США, Японія. Англія – світовий економічний лідер. Економічна теорія А. Сміта. Політична економія Ж.Б. Сея. Економічна теорія Д. Рікардо. Завершення класичної політичної економії в працях Дж. С. Мілля. Постулати класичної школи політекономії. Характеристика першої

класичної ситуації в історії розвитку економічної теорії. Теорія відтворення і криз С. Сімонді. Концепція історичної школи в працях В. Рошера, К.Кніса, Б. Гільдебранда. Погляди А.Мюллера як реакція на класичну економічну теорію. Принцип "промислового виховання нації" та ідеї протекціонізму Ф. Ліста. "Нова" історична школа в Німеччині. Концепція "ідеальних типів" М.Вебера. Теорія К. Маркса

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II «Ринкове господарство країн Європейської цивілізації та економічний розвиток України»

ТЕМА 1. Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX - перша половина XX ст.)

[2, с. 11...59; 4, с. 9...56] Структурні зрушення в розвитку світової економіки під впливом науково-технічного прогресу на рубежі XIX – XX століть. Втрата Англією промислового і торгового лідерства у світі. Вповільнення темпів економічного розвитку Франції. Прискорення економічного росту Німеччини. Перетворення США на провідну індустріальну державу світу. Зміна класичної школи політичної економії неокласичною. Виникнення маржиналізму: теорія А.О. Курно, Ж. Дюпої, Г.Г. Госсена. Австрійська школа граничної корисності: погляди К. Менгера, Ф. Візера, О. Бьом-Баверка. Англійська (Кембріджська) школа маржиналізму: Ф. Еджуорт, А. Маршалл. Теорія суспільного розвитку Й. Шумпетера. Економічна концепція Шведської (Стокгольмської) школи: теорія К. Вікселя. Розвиток неокласичної традиції в працях А. Пігу, І. Фішера. Математичний підхід – Лозанська школа: модель економічної рівноваги Л. Вальраса, модель оптимального стану В. Паретто, продовження традицій Лозанської школи – В. Леонт'єв. Другий класичний стан в розвитку економічної думки.

ТЕМА 2. Господарство та економічна думка в період державно монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.) [4, с.201...224; 5, с. 263...243] Економічні наслідки першої світової війни для провідних країн світу: Англія, Франція, Німеччина, США. Світова економічна криза 1929 – 1933 рр., її причини та наслідки для США. Шляхи подолання кризи.

ТЕМА 3. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.) [2, с. 11...59; 4, с. 9...56] Характеристика економічного розвитку країн Західної Європи в другій половині XX століття: 1945-1957 р. - період післявоєнного відновлення господарства; 1957-1974 р. - початок європейської інтеграції та екстенсивна модель розвитку європейських країн; 1974 - 1985 рр. - період світових економічних криз, кризи кейнсіанської моделі розвитку економіки і деякого ослаблення інтеграції; 1985-1992 р. -- посилення процесу інтеграції і тривалий економічний підйом; 1993 р. починається сучасний етап європейської інтеграції і перехід до нової моделі економіки. Особливості сучасного економічного росту в Західній Європі й основні проблеми європейської економіки. Досвід структурних перетворень у ЄС і його основні уроки.

Головні елементи „неокласичного відродження”. Теорія суспільного розвитку Й. Шумпетера. Виникнення і загальна характеристика неолібералізму. Концепція „ідеальних типів господарських систем” В. Ойкена. Неолібералізм в Німеччині: В. Рьопке, А. Мюллер – Армак, Л. Ерхард. Неокласичний синтез в теорії П. Самуельсона, Дж. Хікса. Виробнича функція Кобба – Дугласа. Загальна характеристика монетаризму. Монетарна модель циклу М. Фрідмена. Теорія „раціональних чекань”. Четверта класична ситуація в історії розвитку економічної теорії

ТЕМА 4. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX – початок XXI ст.) [4, с.201...224; 5, с. 163...184] Економіка ведучих країн Західної Європи: Німеччини, Франції, Великобританії.

Загальна характеристика інституціоналізму. Головні напрямки американського інституціоналізму початку ХХ ст.: Т. Веблен, Дж. Р. Коммонс, У. Мітчелл. Неоінституціоналізм: „Нове індустріальне суспільство” Дж. Гелбрейта. Теорії „конвергенції”. Еволюція теорії трансформації капіталізму під впливом НТР: теорія „стадій економічного зростання” У. Ростоу, концепція „індустріального суспільства” П. Друкера. Буржуазна футурологія: „Постіндустріальне суспільство” Дж. Белла, „Суперіндустріальне суспільство” А. Тоффлера

ТЕМА 5 Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці [4, с. 224...239; 5, с. 123...184] 12.1. Економіка України в міжвоєнний період. Українські землі в період II світової війни та відбудови. Економіка в епоху відлиги, застою, перебудови. Розвиток економічної думки.

ТЕМА 6. Формування засад ринкового господарства в Україні [3, с. 11...59; 4, с. 9...56] Спроби реформування економіки в перші роки незалежності. Економічна політика в II пол. 90-х рр. – поч. ХХІ ст. Розвиток економічної теорії в сучасній Україні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			Годин				
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1 «Розвиток економіки в доісторичні, античні, середньовікові часи та в період становлення національних держав»							
1	Лекція 1	Предмет і метод економічної дисципліни ІЕЕД	2	-	-	-	-
	Семінарське заняття 1,2	Предмет і метод економічної дисципліни ІЕЕД			4		2
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	2
2	Семінарське заняття 3,4	Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій			4		2
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	2
3	Лекція 2	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII тис. до н.е. – V тис. н.е.)	2	-	-	-	-
	Семінарське заняття 5,6	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII тис. до н.е. – V тис. н.е.)			4		2
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	2
4	Семінарське заняття 7,8	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII тис. до н.е. – V тис. н.е.)			4		2
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	2
5	Лекція 3	Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.)	2	-	-	-	-
	Семінарське заняття 9,10	Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.)			4		4
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	1
6	Семінарське заняття 11,12	Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.)			4		3
	Самостійна	Робота на навчально-	-	-	-	3	1

	робота 6	інформаційному порталі					
7,8	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I				4	
	ПМК I	Підсумковий контроль за змістовий модуль I					10
<i>Всього за змістовий модуль 1 – 76 год.</i>			6	-	24	22	35
Змістовий модуль 2 «Ринкове господарство країн Європейської цивілізації та економічний розвиток України»							
9	Лекція 4	Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)	2	-	-	-	-
	Семінарське заняття 13,14	Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)			4		1
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	1
10	Семінарське заняття 15,16	Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX - перша половина XX ст.)			4		2
	Самостійна робота 10	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	1
11	Лекція 5	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX - перша половина XX ст.)	2	-	-	-	-
	Семінарське заняття 17,18	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрями економічної думки в Україні (друга половина XIX - перша половина XX ст.)			4		2
	Самостійна робота 11	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	1
12	Семінарське заняття 19,20	Господарство та економічна думка в період державно монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.)			4		2
	Самостійна робота 12	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	1
13	Лекція 6	Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX	2	-	-	-	-

		ст.)					
	Семінарське заняття 21,22	Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (друга половина XX ст.)			4		2
	Самостійна робота 13	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	1
14	Семінарське заняття 23,24	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX – початок XXI ст.)			4		2
	Самостійна робота 14	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	1
15	Лекція 7	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX – початок XXI ст.)	2	-	-	-	-
	Семінарське заняття 25, 26	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технологічної революції (кінець XX – початок XXI ст.)			4		2
	Самостійна робота 15	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	2
16	Семінарське заняття 27,28	Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці			4		2
	Самостійна робота 16	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	2
17, 18	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК II				1	
	ПМК II	Підсумковий контроль за змістовий модуль II					10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			18	-	32	28	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 150 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Предмет, метод і мета вивчення курсу.
2. Головні підходи до періодизації історії розвитку світової економіки.
3. Моделі розвитку наукового знання
4. Основні етапи господарської еволюції первісного суспільства.
5. Розклад первісно-суспільного ладу.

6. Характерні риси та відмінності східного рабства від античного. Східне рабство.
7. Розвиток економіки Стародавнього Єгипту.
8. Економічний розвиток держав Межиріччя.
9. Стародавня Індія, Стародавній Китай.
10. Античне рабство: Стародавня Греція. Стародавній Рим.
11. Головні риси феодального господарства.
12. Загальна характеристика господарського розвитку.
13. Розвиток феодального землеволодіння та його форм в Україні.
14. Особливості економічного розвитку Англії. Особливості економічного розвитку Франції.
15. Особливості економічного розвитку Німеччини.
16. Зміна головних підходів в економічній думці середньовіччя.
17. “Салічна правда”, “Капітулярій про вілли” – твори раннього середньовіччя.
18. Фома Аквінський – представник класичного середньовіччя.
19. Передумови Великих географічних відкриттів.
20. Економічні наслідки Великих географічних відкриттів.
21. Критика гендлярського феодалізму та обґрунтування буржуазного підприємництва в працях Еразма Роттердамського, Мартіна Лютера і Жана Кальвіна.
22. Меркантилізм.
23. Особливості процесу первісного нагромадження капіталу.
24. Первісне нагромадження капіталу в Англії.
25. Первісне нагромадження капіталу у Франції.
26. Передумови і умови становлення ринкової економіки в країнах Західної Європи.
27. Становлення та розвиток мануфактурного виробництва.
28. Економічні програми буржуазних революцій: Англія, Голландія, США.
29. Формування засад класичної політичної економії: економічні погляди Уільяма Петті (Англія)
30. Економічні погляди П'єра Буагільбера (Франція).
31. Промисловий перевороту в Англії.
32. Особливості промислового перевороту: Франція, Німеччина, США, Японія.
33. Англія – світовий економічний лідер.
34. Економічна теорія А. Сміта.
35. Політична економія Ж.Б. Сея.
36. Економічна теорія Д. Рікардо.
37. Завершення класичної політичної економії в працях Дж. С. Мілля.
38. Постулати класичної школи політекономії.
39. Характеристика першої класичної ситуації в історії розвитку економічної теорії.
40. Теорія відтворення і криз С. Сімонді.

41. Концепція історичної школи в працях В. Рошера, К.Кніса, Б. Гільдебранда.
42. Погляди А.Мюллера як реакція на класичну економічну теорію.
43. Принцип "промислового виховання нації" та ідеї протекціонізму Ф. Ліста.
44. "Нова" історична школа в Німеччині.
45. Концепція "ідеальних типів" М.Вебера.
46. Теорія К. Маркса

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Структурні зрушення в розвитку світової економіки під впливом науково-технічного прогресу на рубежі XIX – XX століть.
2. Зміна класичної школи політичної економії неокласичною.
3. Виникнення маржиналізму: теорія А.О. Курно, Ж. Дюпюї, Г.Г. Госсена.
4. Австрійська школа граничної корисності: погляди К. Менгера, Ф. Візера, О. Бьом- Баверка.
5. Англійська (Кембріджська) школа маржиналізму: Ф. Еджуорт, А. Маршалл.
6. Теорія суспільного розвитку Й. Шумпетера.
7. Економічна концепція Шведської (Стокгольмської) школи.
8. Розвиток неокласичної традиції в працях А. Пігу, І. Фішера.
9. Математичний підхід – Лозанська школа.
10. Другий класичний стан в розвитку економічної думки.
11. Економічні наслідки першої світової війни для провідних країн світу: Англія, Франція, Німеччина, США. Е
12. Світова економічна криза 1929 – 1933 рр., її причини та наслідки для США. С
13. Характеристика економічного розвитку країн Західної Європи в другій половині XX століття.
14. Кризи кейнсіанської моделі розвитку економіки і деякого ослаблення інтеграції.
  - а. Особливості сучасного економічного росту в Західній Європі й основні проблеми європейської економіки.
15. Досвід структурних перетворень у ЄС і його основні уроки.
16. Головні елементи „неокласичного відродження”.
17. Виникнення і загальна характеристика неолібералізму.
18. Концепція „ідеальних типів господарських систем” В. Ойкена.
19. Неолібералізм в Німеччині: В. Рьопке, А. Мюллер – Армак, Л. Ерхард.
20. Неокласичний синтез в теорії П. Самуельсона, Дж. Хікса.
21. Виробнича функція Кобба – Дугласа.
22. Загальна характеристика монетаризму.
23. Монетарна модель циклу М. Фрідмена.

24. Теорія „раціональних чекань”.
25. Четверта класична ситуація в історії розвитку економічної теорії
26. Економіка ведучих країн Західної Європи: Німеччини, Франції, Великобританії.
27. Загальна характеристика інституціоналізму.
28. Головні напрямки американського інституціоналізму початку ХХ ст. Неоінституціоналізм: „Нове індустріальне суспільство” Дж. Гелбрейта.
29. Теорії „конвергенції”.
30. Еволюція теорії трансформації капіталізму під впливом НТР.
31. Буржуазна футурологія.
32. Економіка України в міжвоєнний період.
33. Економіка в епоху відлиги, застою, перебудови.
34. Розвиток економічної думки.
35. Спроби реформування економіки в перші роки незалежності.
36. Економічна політика в II пол. 90-х рр. – поч. ХХІ ст.
37. Розвиток економічної теорії в сучасній Україні.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Лановик Б. Д., Матисячків З. М., Матейко Р.М. Економічна історія України і світу: Підручник / За ред. Б.Д. Лановика. – 7-ме вид., стер. – К.: Вікар, 2005. – 486 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
2. Толмачёва Р.П. Экономическая история: Учебник. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2004. – 604с.
3. Економічна історія: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей та слухачів екстернату /Уклад. Кривцов О.С., Бережний В.М. Харків: Факт, 2001. - 160с.

Додаткова:

1. Белл. Д. Культурные противоречия капитализма. - Режим доступу: <http://www.vuzlib.net/beta3/html/1/25043/25085>
2. Гелбрейт Дж. Новое индустриальное общество/ Гелбрейт Дж.; [пер. с англ.]. – М.: ООО «Издательство АСТ»: ООО «Транзиткнига»; Спб.: Тетра Fantastica, 2004. – 602 с. – (Philosophy).
3. В.Л. Иноземцев. Современное постиндустриальное общество: природа, противоречия, перспективы / В.Л. Иноземцев. – М.: Логос, 2000. – 304с. – (Первоисточник).
4. Г. Маркузе. Эрос и цивилизация. Одномерный человек: Исследование идеологии развитого индустриального общества: Пер с англ. / Г. Маркузе. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2003. – 526с. – (Philosophy).
5. Подолинський С.А. Вибрані твори./ [упоряд.: Л.Я. Корнійчук]. – К.: КНЕУ, 2000. – 328с.

6. Руденко М.Д. Енергія прогресу: нариси з фізичної економії/ Руденко М. Д. – К.: Молодь, 1998. – 528с. – (Першотвір).
7. Теория факторов производства Ж.Б.Сэя. - Режим доступу: <http://www.istoriya.org/economy/86-classic/310-say.html>
8. Э. Тоффлер. Шок будущего: Пер с англ./Э. Тоффлер. – М.: ООО «Издательство АСТ», 2001. – 560с.
9. Й. Шумпетер Теория экономического развития. / Й. Шумпетер. - М.: Прогресс, 1982. – 455с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри економіки.
4. Internet.